

Vår saksbehandler
Røed, Jan G., tlf. +47 33 41 27 86Dokument dato
28.05.2018Deres dato
04.04.2018Vår referanse
2018/2899/RØJA

Deres referanse

Arkivkode
008Sarpsborg kommune
Att. Anne Elisabeth Ramtvedt
Postboks 237
1702 Sarpsborg

Offentlig ettersyn av kommunedelplan sentrum 2018 - 2030 - Uttalelse

Vi viser til offentlig ettersyn - kommunedelplan sentrum 2018-2030, Sarpsborg kommune.

Vår uttalelse gjelder forslaget til nye hensynssoner i forbindelse med håndtering av farlige stoffer på Borregaard. Øvrige plantema innen samfunnsikkerhet vil bli vurdert av Fylkesmannen i Østfold.

Generelt sett vurderer vi at de aktuelle hensynssonene rundt Borregaard har fått en god utforming som ivaretar behovet for en hensiktsmessig utvikling i arealbruken i områdene rundt Borregaard, som inngår i sentrumsplanen. Videre registrerer vi at Sarpsborg kommune har lagt DSBs veileder for sikkerheten rundt storulykkevirksomheter til grunn for etableringen av hensynssonene.

Når det gjelder utstrekningen av sonene har vi tidligere uttalt oss om grunnlaget for dette, jf. vårt brev datert 31.1.2017 vedr. risikokonturer for Borregaard. Vi har ingen kommentarer til den praktiske, geografiske utformingen av hensynssonene, men har følgende kommentarer til de foreslåtte bestemmelsene og retningslinjene til hensynssonene:

1. I bestemmelsene til indre hensynssone (Borregaards bedriftsområde) er det blant annet angitt at "Tiltak som øker fare og utvider risikokonturene vil ikke tillates". Bestemmelsen synes å være lite hensiktsmessig i og med at alle tiltak inne på Borregaards område som medfører en vesentlig økt risiko forbundet med håndtering av farlige stoffer vil bli gjenstand for samtykkebehandling i henhold til forskrift om håndtering av farlig stoff (§ 17 tredje ledd). I denne forbindelse kan vi vise til ovennevnte veileder, kap. 5.5 Samtykker og tillatelser fra DSB, hvor det blant annet framgår at:

Med vesentlige endringer menes for eksempel betydelige endringer i mengden farlige stoffer, endringer i prosesser de farlige stoffene inngår i eller andre forhold som har betydelig innvirkning på risiko for uønskede hendelser. Endringer som innebærer vesentlig større risikokonturer rundt anlegget vil alltid medføre samtykkebehandling. DSB stiller blant annet krav om at virksomheten utarbeider en kvantitativ risikoanalyse som grunnlag for søknaden. En slik risikoanalyse gir grunnlag for å uttrykke risiko i forskjellige avstander (risikokonturer) fra virksomheten, se vedlegg 2. Ved etablering av et nytt anlegg eller endring av anlegg på et område som allerede er regulert til egnet formål, må DSB i første omgang vurdere om risikokonturene strekker seg utover dette området, dernest om reguleringsplanen ivaretar hensynet på en tilfredsstillende måte, jf. kap. 5.1.

Arealplanene med tilhørende bestemmelser vil være en viktig del av beslutningsgrunnlaget ved behandling av samtykke. DSB, virksomheten og kommunen må derfor tidlig være i dialog når det planlegges etablering av ny virksomhet.

Med utgangspunkt i risikokonturene og de gjeldene arealplaner for området vil DSB ha et grunnlag for å vurdere om et planlagt tiltak er forenelig med dagens aktivitet og arealbruk. I denne forbindelse vil DSB være i dialog med kommunen om behov for eventuell endringer i arealformål og planbestemmelser, samt bruk av hensynssoner. I tillegg til dialogen om planprosessen mellom virksomhet, kommunen og DSB, vil samtykkesøknaden fra virksomheten legges ut på offentlig høring. Informasjon om høringen vil sendes aktuelle myndigheter og det er da naturlig at både avdelingen for plan- og byggesak og brannvesenet i kommunen vurderer søknaden.

Vår vurdering er at krav om innhenting av samtykke fra DSB i nødvendig grad ivaretar krav til vurderinger av tiltak som potensielt kan medføre økt utstrekning av risikokonturene. I tillegg vil vi påpeke en mulig ulempe med den foreslåtte bestemmelsen. Om det i tilfelle vil bli behov for at virksomheten må avklare direkte med Sarpsborg kommune om et tiltak på fabrikkområdet vil medføre økte risikokonturer, og i tilfelle på hvilket grunnlag denne vurderingen skal gjøres. Alternativt kan man tenke seg en administrativ ordning der virksomheten i søknad til kommunen opplyser om krav om samtykke hos DSB for tiltaket er vurdert.

2. I bestemmelsene til midtre hensynssone - hvor er et generelt forbud mot etablering av ny boligbebyggelse m.v. – er det foreslått et unntak for to spesifikke eiendommer hvor det tillates en boenhet på hver eiendom. Så vidt vi har brakt på det rene så er begrunnelsen for unntaket knyttet til at disse eiendommene ut fra stedlige forhold ikke vil kunne utnyttes til annen bebyggelse enn bolig. Vi har ingen kommentarer til dette, men vil be om at begrunnelsen for unntaket fremgår av sluttbehandlingen av plansaken.

"Temakart risikokonturer" er identisk med de foreslåtte hensynssonene. Vi forstår for behovet for en slik tematisk visning av hensynssonene i tillegg til plankartet, men betegnelsen "temakart risikokonturer" blir i dette tilfellet misvisende, da det (direkte) ikke er samsvar mellom de beregnede risikokonturene og hensynssonene som blir fastsatt i planen. Vi foreslår i stedet at betegnelsen "Temakart storulykkerisiko" blir benyttet.

Med hilsen
for Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap
Kjemikaliesikkerhet

Gry Haugsnes
seksjonssjef

Røed, Jan G.
sjefingeniør

Dokumentet er godkjent elektronisk.